

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes óvra . . . . . 10 frt - kr.
Félóra . . . . . 5 . . . . .
Negyedóra . . . . . 2 . . . . . 50 . . . . .
Egy óra . . . . . 1 . . . . .
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábon petít sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többször
hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel.

Beadvány az egyháztanácshoz

Dr. Boldizsár Kálmán indítványa.

Nagytiszeletű Egyháztanács!

A debreczeni református egyházi hitélet megnyilatkozása már régóta nem olyan, aminővel a legnagyobb magyar református város gyűlékezetének példaképpen tündökölni kellene. Az ezt látónak szívében, ha igaz magyar református ember, elégedetlenség kél, de aki össze is hasonlíja más hitfelekezetek egyházi életét és azt a törekedést, melylyel hiveiket összetartani, azok lelki buzgóságát eleven virágként öntözve, ápolni igyekeznek, keserűséggel tapasztalja, hogy az élő hit termő ereje vezett talán ki belőlünk, avagy gondos kezek nem ápolják elléggé az ur szőlőjét.

A Nagytiszeletű Egyháztanács a legutóbbi időben nem egyszer foglalkozott már az isteni tiszteletnek rendjével, ösztönözve, hogy a templomok látogatása levén a hitbeli élet külső kifejezése, első lépés volna a lelkipásztori gondoskodás miatt annyira szürkölködő hívő ezreket a templomok csarnokaiba bevinni, az egyházi szónoklás mindig ható igaz erejével az isten házána hajlékát a protestáns hitbuzgóságának ismét erős várává tenni Debreczenben.

Többszöri tapogatózó határozat-hozás után kitűnt, hogy édes mindnyájunk érezzük valamelyes cselekedet szükségét,

mert az élet nem vár és halad, a hitélet pedig a mindennapi élet változásai mellett határozottan alászállott. Egyházunk gondolkodó jobbjai között régen vagy keletkezett szót emelni e miatt, ennek k i v á n kifejezője lenni jelen irás is, mint annak jele, hogy a Nagyt. Egyháztanács zárt sorain kívül is vannak hála a Mindenhatónak! még igen sokan, a kik szívében az Egyházzal élnek, és ha nem mondanak is e sorok uját, legalább formába vették azt, a mi megtestesülten az óhajtott eredményre vezethet.

Régi szép szokás, hogy Vasárnaponként regg li 9 óraker minden templomunk tornyában megszólalnak a harangok és egy időben mindenütt fölzendül a hívők ezreinek éneke. Ez a tempomi idő újabbán, a modern élet változásai folytán, igen sokak előtt alkalmassá nem bizonyult, azért legalább egyik templomban annak más órára áttétele indítványoztatott.

Azonban ez csak egyik része annak a mire szükség van, mert még mindig a délelőtti 9 óraker tartott istenitisztelet a legtöbb ember ideje szerint a legalkalmasabb. Csakhogy a templom ajtajának nemcsak ekkor kellene nyitva lenni, a mikor azt kinyitattja az ősi szokás, hanem mindannyiszor, a hány alkalmat csak az élet megkíván és a hivek oda vágnak. Az élet pedig arra tanít, hogy alkalmazkodnunk kell annak változásaihoz, hiszen a protestánsizmus szelleme

maga a haladó élet követelményeiből született meg.

Ezeknél fogva szükséges, hogy a minden templomban meghagyandó 9 órai istenitisztelet mellett legalább két templomunkban mondjuk a nagytemplomban és a Kossuth utcza templomban — vasárnavonként délelőtti 11 óraker szintén egyházi beszéddel istenitisztelet legyen, hogy azok is hallgassák az isten igéjét, a kik életbeosztásuk mellett előbb azt nem tehetik.

Tisztelettel kell lennünk azok véleménye iránt; a kik a rendbeli különbözet megpecsétlését látnák a közönségebb társadalmi állásu és intelligens nép osztályu különböző idejű templomi órája között. — de nem kell azt hinnünk hogy ez olyannyira éles elválasztást okozna és ha volna is különbség, ki állíthatja, hogy az egyházi szónoklás hangjának, tárgyának és az egész menetének mindig és minden körülmények között minden emberhez egyformának kell lenni. Más a közönségesb, más a fejlettebb intelligenciával bíró ember hitbeli lelki szükséglete s az egyházi szónoklatnak, főképpen protestáns egyházunkban éppen az a hivatása, hogy a szivre és értelemre egyaránt hasson, az élőhitet oltsa be és elevenítse meg a hallgatók lelkében, ez pedig az egyházi beszéd nem alkalmazandó lemorzsolásával — valljuk meg — csak az idő kitöltetése és odavezet ahol vagyunk és

Hogy volt a régi jó időkben.

A »Debreczen« tárczája.

I.

A napokban beállt hozzám öreg Szabó András (ki melleleg megjegyvezve és miot ő mondja most mult 87 esztendő és messze Csongrádban lakik) élete párjával együtt és arra kér, hogy az ő nagyapjának néhai tordai Szabó Jánosnak, a ki 1811-ben Tordán — állítólag már bíró is volt, keresném ki a — halálát.

— Már tudniillik azért a halálát, hogy így a hagyatékát is kisűssem val-hogy, mert hát tulajdonk ppen ez a ló, s mert hogy ha ő ezt a hagyatékot, — a mi hallomása szerint egy pár ezer pengőt is megér a mai érték szerint — megkapná, úgy ő kedves élete párjával együtt holta napjaig, de egy darabig még én is gond nélkül élnék, mert hát halálom nekem is juttatna belő e.

Hogy Szabó Andrásnak 1711-ben valóban a nagyapja volt-e bíró, vagy egyáltalában a nagyapja élt-e már akkor, azt nem tudom, mert hat nagyszomorúságomra sem a halálát sem a hagyatékát nem találtam meg, hanem taláram ahelyett egy kis bizonyítékot arra nézve, hogy Szabó János ő kigyelme, akire az öreg Szabó András a talált feljegyzésről ra

ismert s a nagyapjának elvállalta, 1706-ban holmi káromkodás végett bajba esett.

Fel van ugyanis jegyezve és ítéletben is megörökítve, hogy Csordra Szabó János ördögadta, tüzes adta szavakbani káromkodásért a hóhér általi megbotozásra ítéltetett.

Ez a kegyetlen ítélet aztán arra ösztökölt, hogy a sok közül egynehány hasonló ítéletet kikeressék és feljegyezzenek: hadd lássa mindeonki, hogy volt a régi időkben.

1705-ben Szikszai János kóborló, vérengzésért és káromkodásért megkövezésre s kegyelem utján halálra botozásra ítéltetett.

D . . . Anna, J . . . Istvánné 1706-ban káromkodásért és paráznaaságot fejtételre ítéltetett.

Debreczeni Ambrusné, Szabó Zsófia paráznaalkodásért 1706-ban szintén fejtételre ítéltetett.

Kulin Péter 1708-ban tolvajságot akasztófára ítéltetett, de kegyelmet kapván a lajtörjáról hozatott vissza.

M. főügyvéd, Lajos Mihályné Jakó Erzsébet paráznaaságot macacságból száműzetésre ítéltetett 1716-ban.

Mikula Mihály 1717-ben többnejűségért fejtételre ítéltetett.

Csizmadia másképp Parga Márton 1720-ban gyilkosságért kínzásra, azután lábaitól és karjaitól kezdve melléig keréken törésre és testének kerékretételre ítéltetett.

Széplaki Márton és Olah Mátyas 1733-ba tolvajság gyanujáért külön-külön 200 botra ítéltettek.

Vad Márton 1734-ben 3 ló lopásért torturálás után akasztófára függesztetett.

Kurucz Anna 1735-ben gyermekgyilkosságért fejtételre ítéltetett, anyja pedig kintpadra állíttatott.

Bariott Márton 1735-ben szentségtörésért jobb kéz levágás, aztán fejtétel, végre megégetésre ítéltetett.

Bela Kristán, minthogy a felesége neki megkegyelmezett, 1735-ben paráznaaságot 100 botra ítéltetett.

Győri Mihály tolvaj, mert a torturát a nélkül, hogy vallott volna kiállotta az akasztófától megszabadult, de örökre száműzetett 1735-ben.

Paskuly László 1741-ben 40 frt ellopásért három egymásután következő csütörtökön elszendevendő 300 botra ítéltetett.

Lakatos Éllás és Drágus Ursz haramiák 1741-ben nyársra huzattak.

Göncz Jeremiás 1742-ben többnejűségért pallosra ítéltetett.

Técsi János istenkáromlásért nyelvkivágás után pallosra ítéltetett 1743-ban.

Bulczán Peter 1752-ben szentségtörésért kezeinek levágása után lefejeztetett, azután feje és kezei máglyára tétettek. Ugyanakkor

amely állapoton jó irányban éppen változtatni akarunk.

Becsületesebben igyekezzék fiatal lelkészek, jelöltek vagy tanulók szónoklat gyakorlatai, az éneklések előtt vasárnaponként végzett- de a gyakorlatban semmi értelmét nem mutató biblia-olvasások, a gyülekezet éneklésének orgona-kíséret nélkül való ingadozása nemcsak az isteniszteletek rendjének szépségét sértik, hanem lényegesen hozzájárulnak a templom-kerülés növeléséhez. Hétköznapokon a reggeli és délutáni harangozás időjelzésnél alig egyéb, mert egy-egy ima lepergetése a majdnem teljesen üres templomban nemhogy oda vonzáná a híveket, de alapos ok arra, hogy a debreczeni ref. hívek egyeteme tiltakozzék az ellen, hogy a csupán imádkozó gyakorlat legyen a minde nap templomi szolgálat kielégítése.

Mindezeknél fogva néhány pontban határozott formában előtárom azokat a változtatásokat, amelyek külsőképpen elengedhetlenül szükségesek nagy egyház közösségünkben a templomi isteniszteletek rendjének javítására, hogy a hitélet buzgóságát észrevehetőleg élénkebbé tegyük; arról, hogy lelkipásztori gondoskodás föllelkesítésével a belső hitélet új hajtásokat, friss elevenséget mutasson a gyülekezetben, a Nagyt. Egyháztanács és Lelkészi kar bölcsessége, lelkesedése és hivatás-érzete. — akar, fog és fog is tenni szemmel látható módon.

1. A Nagyt. templomban és a Kosuth u. templomban, a régi szokásnak megfelelő rendes, vasárnap reggel 9 órakor kezdődő isteniszteleteken kívül vasárnaponként és ünnepnapokon délelőtt 11 órakor egyházi beszédes isteniszteletek a rendes lelkipásztorok által, melyekre, szintén a szokásos ünnepi beharangozás hívja a híveket.

Israel nevű zsidó, mint bűntárs kezeinek levágása után felakasztott.

Kadár Györgynek 1752-ben istenkáromlásért nyelve hóhér által kivágatott.

Gere Istvánnak tolvajságért homlokára akasztófa süttetett 1753-ban.

Marján Tódor és Lupuj Ferencz 1762-ben erőszakoskodásért fejevére ítéltettek.

Nemes D. . . Katalin, maroszekek király-birojának hűtlen neje, számtalan paráznaosság és istenkáromlásért — az erdély kir. tabla által — 1762-ben, hóhér általi nyelvkivágás és azután fejevére ítéltettek.

Kállai Balint káromkodásért 1771-ben nyelve kivágatott és akasztófa szegézetelt, este pedig lefejezés után megégettetett.

Deli András 1772-ben azért, mert eltemetett kutyája sírjára köröből csinált keresztet tett, egy évi börtönre és négy ízben elszívendő 200 bora ítéltetett.

Ruttkay Zoltán — ugye ekkor — Isten káromlásért nyelvének kivágására és azután maglyai megégetésre ítéltetett.

Karjainczky Jakab templomrablásért — jobb kezeinek levágása után lefejeztetett és megégettetett.

Kadár Mihály káromkodásért lefejeztetett 1777-ben.

Biró János vallás kigunyolásért és amitásokért örökös fogságra ítéltetett 1780-ban.

Lénárt Teréz és anyja 1781-ben gyermekgyilkosságért lefejeztettek.

Horváth Erzsóék 1793-ban Horvát Ferencz név alatt nőül vette Bódi Rebekat, a Szentjobbi plebános adta őket össze és harmadfelővén mint házastársak éltek együtt, mely tet-

2. A vasárnaponként a rendes isteniszteletek előtt szokásos biblia-olvasások elhagyassanak, mivel azok a jelenlegi formájokban nem megfelelők és helyettük orgonakiséret mellett éneklés töltsék ki a várakozási időt.

3. Hétköznapokon úgy reggel mint délután ima, vagy káté magyarázásokból álló templomi szolgálat teljesítessék a segédlelkészek által, az orgonának mindenkor megszólaltatása mellett, a mi a gyülekezeti éneklés elengedhetlen segítője;

4. Kéressék föl a Nagyt. Lelkészi kar, hogy a Nagyt. teológiai tanár karal együtt dolgozzon ki részletes javaslatot az isteniszteletek rendjének, a temetési, esketési és egyéb egyházi funkciók teljesítése körül a vallásosság és a hitet komolyságát és szépségét megőrző módokat megállapítására nézve.

5. Terjesszen a Nagyt. Lelkészi kar az egyháztanács elé kimerítő javaslatot a lelkipásztori gondoskodás (cura paroralis) gyakorlásának a helyi nehéz viszonyok közt érvényesítését illetőleg.

Nagytiszteletű Egyháztanács! A fent elsorolt kívánások által elérendő siker megvalósulása mindnyájunk által hűn óhajtott változásokat lenne hivatva teremteni az aláhanyatlott hitéletben, ősrégi városunk népei között. A tiszta vallásosságtól áthatott Helvétia protestáns városainak puritán hitélete lebegjen figyelmeztető és követendő példaképpen szemünk előtt, a mint az e sorok előterjesztőjének is vallásos lelkesedést öntött szívébe.

Fogadja ezért a Nagytiszteletű Egyháztanács ez őszinte buzgóság által sugallt felszólalást a hitbuzgóság hasonló melegével.

Debreczen 1900 évi szept. hó 15-en.

Dr. Boldizsár Kálmán.

egyháztag.

téért Horváth Erzsók három ízben 45 vesszőütésekkel és 4 havi fogsággal büntetett, Bódi Rebeka pedig a ferjhezmenéshez engedélyt kapott és szabadon bocsáttatott.

Zöld Marczai, a híres haramia, 1710-ben a törvényszék által egy évi fogságra ítéltetett, a megyei kormányzó mint a rék szál legényét a börtönből katonának adta, de a katonaságtól megszökött s mint a feljegyzés mondja úgy vált belőle haramia, kit Fegyverneken felakasztottak.

Érdekes a Csaba Férke (Ferencz) békési nagy impostor bűnpere is, kit 1795-ben sok császári, közte a csökmői sárkányhuzás, 11 községben, a hol családokat követtek el, mindössen 12 ös-zében 132 kemény pálczával büntettek meg, önkéntes vallomása mellet rekesztettek Szívós Mihály h.-bőszörményi jegyzőnek a csökmői sárkányhuzás emlékére írt verse.

Van ezeken kívül egy csomó böszorkányosdiper a böszorkányságra kegyetlen ítéletet hordtak, a melyek többnyire kínzásokból és azután pedig a g j a n való megégetésből állottak.

Vannak azonban enyhébb ítéletek is, mint például Sámsoni Zsuzsanna böszorkány elleni ítélet 1721-től mely saerint: Sámsoni Zsuzsanna víz alá merítendő s ha felmestülne — száműzetésre, ha pedig elmerülne — felmentetnek ítéltetett.

Karakas Károly.

Kérdés a nagyérdemű közönséghez.

Van egy drasztikus magyar példabeszéd, hogy t. i. «ne piszkáld a szemetet, mert még szagosabb lesz.» C-ahogy annyira felpiszkálta már a sajtó két hőse, hogy az undorító bűz terjed minden felé s inficálja a levegőt.

Nap, mint nap közlik a krajczáros újságok, hogy itt és itt ez a szamta a tanítókat lincolta meg a nemes esemete, avagy annak édes atyja. Ezt a hírt mohó élvezettel olvassa a tanulóknak legnagyobb része. Az ily közlemények aláassák a tanítókat tekintélyét, megrendítik a jobb bizalmát, elkésztik a tanítókat nagy zömöt, mely sem anyagi, sem erkölcsi elismerésben nem részesül.

Hova vezet ez?

Aki érintkezik a néppel s tud látni, itélmi, az sajnos tapasztalja, hogy hova jutott a nép. Undorral fordul el a hivatalnok kartól, a mely zsarolja; képviselőjétől, a ki igérettekkel, hazugságokkal táplálja, a választások alkalmával erkölcsöt megöli.

A midőn feljebbvalója előtt a törvénytelen ségek keserű sulya és félelme miatt hajlong, szíve tele van gyauval, utalattal. Tisztelete: félelem; szeretetének jele: alattomoskodás. Így vetközi le a magyar a magyart jellemzett őszinteséget, egyenes lelkiséget.

Ne mondjátok, hogy ez nem igaz! Csak nem általános, p. o. Debreczenben, de nép nagy részénél ez így van: «Feljebb valóinak» nagy része haptakban állást követel; góg, lelkiismeretlenség jellemzik, szentül hívén, hogy a nép vagyon ő éretük, nem pedig megfordítva.

Bokross Erekék, Babók, Kriványok, faból vashid csinálók, szemforgató, jezsuitaskodó pártvezérek! Ti teremtettétek meg ezt a magyar népet, melynek gyermeke a szülői házban egyebet sem hall, mint «feljebb valóinak» gyalázatoságait, ezeknek ékes nyelvű kritizálásait.

A nadrágos, hivatalnok osztály elleni gyűlölet a pialatalódott a tanítók és papok iránt is és alig van mód a gyors orvoslásra. Ilyen körülmények között mit legyen a tanító, midőn a Damokles kard ott lebeg feje fölött.

Par napja hallottam 11 éves gyermekektől, hogy milyen szép ő s z ö k e t (s'c!) láttak ők a vörös lámpásos házakban.

Ezek meg miódnapposak:

Pali az utcán veresedett, az iskolában a pennáját b-le vágta társába, elcsente Jancsinak az almáját, leöntötte Pista irkáját tintával, Bela anyjának Istenét szidta, András onanizálásra akarta ravenni, káromolta a tanítót. stb. stb.

Palának a fejéből fejtejtűt vett ki János. — Ő nem ül mellette!

Pali piszkos füllel, piszkos nyakkal jön fel az iskolába, lábai retkesek, ujjai undorítóan rondák.

Pali azt mondta, hogy a tanítónéni zsidó k . . . stb. stb.

Már most kérem szépen ez a Pali több kiadásban is megvan.

A valamire való tanító jegyzékbe szedi a Pálok lekiállapotára vonatkozó észleletét. Kezdi orvosolni!

1. Rosszaló tekintet,
2. Négy szem közötti figyelmeztetés.
3. Padban felállás.
4. Padból kiállítás.

5. Fennmarasztás, a mikor a tanító maga magát is bezárja.

6. Legfeljebb három vessző, amit a Pálok röhögve visznek helyre.

Most tön a java! A tanító kéreti és tisztelet Palika szülőjét, legyen olyan szives, jöjjön el hozzá gyermeke ügyében.

Erre az a válasz, hogy annyira van a t a n i t ó d e n hozzám, mint én ő h o z z á.

Meg levelet sem tud írni! Ejnye de mivelletlen az a te tanítód!

Pedig a dolog úgy áll, hogy a tanító 162, mond: százszázhatvan két tanuló t lez-kézett, tanított, a bűdös levegőben teste lelke

őszetörött s ebéd előtt szédülő fejét hűti az udvaron, nem ér rá levelezgetni t. i. Pali urfi édes apjával.

Most azonban a tanító levelet ír és az eredmény az, hogy a szülő beallit kitallott szájjal, mosdattal szájjal s jön a tanító fizetés csóstit.

»Ha nem tetszik, mondjon le! Nem is gyerek, ha nincs egy-egy tetűje.«

Isten engem úgy segítse, hogy ez megtörtént.

Persze e szörnyű hirre azt mondja a nagy közönség, hiszen ez hallatlan és ez nagyítás és ez paratlan e g y eset.

No hát hala Isten, nincs szó között száz! De több van, mint a mennyit elhíaz a t. közönség.

Már most a gyermekek mind tudják a történeteket. Mi lesz most? Ismerje meg t. közönség a gyermekeket, ismerje meg lelkét. Szinte hallatlan, hogy van olyan gyermek, hogy örömmel látja tanítójának szégyenét.

Nem hiszik talán némelyek? Vagy tán a tanító ennek oka, mert nem fert a gyermek szívéhez?

Hát kérem miből magyarázzak meg, hogy a legelső ember nem a rendőrt segiti, midőn az az utcán valakit letartóztat, hanem amannak fogja pártját.

Bizony, bizony, a mai nyilvános nevelés alig ér valamit! Ha a mód enged, előbbreválónak tartom a magá nevelést.

Megromlott a világ s azt az iskola falai között helyre hozni nem lehet.

Vált vállhoz vetve kell működünk.

Kezdje meg a miniszter, a főispán. Irtsák kérielhetetlenül a nép megrontóit, a tanítókat közül csapják el az érdemtelenekeket, mindenek előtt pedig készítse nek minél több akasztófát, mert husz év múlva sok Papp Béla leend; sokat nevel a Kozma A Comp. rendszerű Népiskola.

Debreczen, 1900. decz. 6.

X,

Képkiallitásunk.

Irta: **Gondy Károly.**

IV.

Mielőtt a házi állatok képeitől hucsut vennék, meg kell emlékezni azok védője Németh Lajosról, a ki ha sokáig itt időzik, sok tehenei után egy második központi tejcsarnokkal boldogítja a várost, ha mindjárt két központ lehetetlen, de a mai kor szellemében minden újabb vállalatnál a hármasság előtt nincs megállapodás. Isten mentse hogy valaki egy negyedik keronás, vagy öt koronás bankot f e s s e n!

A szelid állatok festője a »Szökevényét« is magával vitte, nem szökött ifj. Bugyi Sándor szerint, ki a rájájan tul, sem a sok nemzeti szalagos lódsmerők hálamelyik szalonjába. — E handikepen ne csodálkozzunk hogy nem a csikós a nyertes, ha pricses nyeregben ül, daczára, hogy a szökevény ló farka is tul nehez.

Németh a teheneiben szerencsésebb mint a lovakban. Rosa Bonheur (rózsás szerencse) és egyebb kell a lófestéshez. De még a »Baromfi udvaron is meglátszik a kakason, hogy az écsete nem adja V a s t a g h o n.

Zemplényi Tivadar, a pánszláv agitátor a jövő-é, vagy is a mi jövőnk van az ő kezében. Jelenleg elbíralni nem tudjuk. Tótul sem tudunk, hogy megkérdzhetnénk a tét »falu rosszától«, hogy nem korai-e még a virtuskodása.

Tull Ödön már annyira van mindenben, hogy még egy kevés színvakság és ott lesz a szecesszionisták taborában.

A szecesszio-processzio, ugy látom nem sokára bevégzi körmenetét és ez utolsó stationál nagyot esik a nehez kereszt alatt, mire fel leszen írva: I. N. R. I. (Ismeretlen Natio Roskadit Itten.)

Kirajzolni, sem festeni nem tud gyermeki fontaziában szecesszionistának nevezni magát, mert: ez a divat. Hatha a szabó elfussoja a ruhát, vagy az építésznek bedől a

magas fala, az is azzal kielégit hogy: ez a divat?

Annal igazságosabbat alig mondott még a bölcs királyunk hogy: hogy e Rippl-Rónay feléket nem volna szabad nyilván bemutatni. Bécsben, a Künstlerhaus-ban külön osztálya van e torz szüleményeknek, mint a vakszkabinetben: Igen, a király tehet itt legtöbbit, ki székvarosából számuzi a művészet eretnekeit.

Az arczképekből kevés de jó volt, pedig ebben lett volna elég módunk, midőn Kovács János jeles arczképlestőnk itt közöltünk éj és sok szépet teremtett e szakmában. Vagy arczképlestészet is egészen a fényképészet reszforszort-jába tartozik? Valjon? . . . Bizony elég furcsa, hogy a fényképész, mihelyt bódét nyit, festészek hirdeti, magát. Együtt jár mint a császári és királyi titulus, minélküli az ember csak vitulur, Polgári Géza »Koseuth arczképe« szép tiszta modorban meg estette. Kaszinónak nem volna drága érte az ezer korona, Igen jól illett volna a Megye-teremben Bocskay mellé. Van ugyan egy kis hibája (Hát Bocskaynak nincsen?) a mi nem olyan feltűnő. Az a bibája a mi a keresk. Akademia részére festett F. Zador Lajos képen is észlelhető, t. i. a feje felrakottnak látszik, mint a katonafőj a fényképítőgrafian. Ez rendes hibája az oly képeknek, melyek me ikép után egészen festésnek.

Balló Ede: »Than Mór arczképe« minden tekintetben kifogástalan jeles mű.

Sietka Gyula: »Huszár kapitánya« már nem is kép de maga a természet. Sok szép asszony nézte őt minden oldalról, de a tiszt is egy helyből utánuk. Kar, hogy az orron a fény ele, egy kissé erős, mi miatt nehez számára helyet találni, mert a vastagsága magamagának arnyat vet, mi által a lény hatását veszti.

Az arczbőr fényét senki sem tudta ugy visszaadni, mint Barabás Miklós. Ki erről meg akar győződni sétáljon Lestyán A. közjegyző lakására, ki azt a két gyönyörű leány képen a Ligeti képeivel együtt szivesen megmutatja. Ily műkincs mellett ő vásárolta a legsilányabb képet, hihetőleg nem teszi a többiek sorába. Ilyen a muszáj és nem muszáj pártolás!

Őt szent kép is volt a tárlaton. Spanyol K. szeretetre méltó »Szent Erzsébetje« volt a kiallitás koronája. Fenséges színében és diszében kivételesen rózsákat és nem mindennapi kenyeret osztogat és arca rózsájával bódít. Remek szinezete és világítása megerdemelne, hogy egy kapolna oltárt díszítenék vele.

Magántulajdon! Boldog ki újra bírja a thüringiai grófnét! Dudits A. »Ave Mariája« a bódító liliumtengeren. Nem csoda ha illatáról a szent Anya ajuldozik és a kis Jézuska szemé meredezik. Lehet a végtelen nagy kígyót is a bántotta, mert lehetetlen ily ajuló helyzetben, ily szörnyűvel megbirkózni. Ugyan ő tőle a »Sz. István« és »Sz. Norbert« mindkettő a legenda halaványodó kőd színében tartva. A többit lásd a legendában. Strobl Zsófia »Sz. János« eléggé elvált a háttértől, ha már arany az alapja, kivált a bitümös sz.-Janos kenyér szinezetével. A kép csak megjárja, de az sehogys járja, hogy a nő férfi szentet és a férfi pictorok is más női szenteket festenek. Még hozzá sz.-Janos el adó! Lányok! ki ad érte többet? Ilyen kereskedelmista világban olyannal is be kell érni, ki sáskával él.

A hölgyek hiába különbözök és rendszeren ott folytatják a munkát, hol a férfi abban hagyja.

Ők is festenek . . . de hogy is ne mikor ők volnának a természetől arra hivatalva!

Strobl Zsófia nem az egy szentet, de Hannakát is festett olasz kosztümben: mig Br. Braunecker Szina mint báróné gyönyörű noblesse-t festett.

Konek Ida, ugy látom, sejttem Zemplényi szövetségese; konok tót idealista. Nála a gyopár sem kopár.

Böhm Ritta azt írta meg pedig kótában: »Erdő, erdő, sűrű erdő!« de az erdőt süríteni elfelejtette, csak a gyenge arnya látszik. A nő még komolyságában is rebus marad!

Ujházy Berta, várhat még mig Aggházy lesz, hogy érettebb dolgokat termeljen. Hatha ő lesz az első spiritiszta festő, ki ébren dolgozik?!

A mi a művészi ambitionkat, műpártolásunkat illeti, jobban megfelleltünk mint N.-Varad. mert mi a kiállitási cyklusban legutóljára maradtunk, a rosta alján válogathatunk. Elkelt a kisorsoltakkal összesen 25 kép körülbelől 6000 korona értékben.

Ezek között nincsen még az ezer k. mit a város a legnagyobb házipénztár zártasága mellett felajánlott.

A képvásárlók egy némelyike áldozattal járult a mi sokat pocskondiázott műérzékünk megmentésére.

Nem hagyhatom azonban szó nélkül, hogy előjáróink az áldozással mindég leghátul járnak; nagy ünneppéggel nyitnak, de erszenyüket soha sem nyitják: es . . . a városal 1000 koronáig vásároltatnak, egy jövő muzeum számára!

Hát ez még sem járja, midőn a házipénztárba annyira beütött a krach, hogy a főfinancier Szabó Józsefet újra elhagyta ereje, és tavozik hivatalától örökre. Hejl főispánur) nem jól van ez így, midőn minden hónapban oly rendben találja a számtalan számadásokat! Furcsa képeket várhatunk a város végkiállitásán!! . . .

Mikor rendezünk komolyan sétahangverseny. odafent, és az ötös bizottság ajánlja a kisorsolásra?!

Közbiztonság Debreczenben.

Debreczen, decz. 8.

A debreczeni közbiztonság érdekében emejük fel ezuttal szavunkat. Ugylátszik ez ideig hasztalanul emelte fel szavát a helyi sajtó a már megbotránkozott közbiztonság érdekében.

Itt az ideje már, hogy segítsenek ezeken az állapotokon. Tovább tűrni nem lehet. — Debreczen lakosságának nemcsak vagyonát, de életbiztonsága is veszélyben forog minden pillanatban.

Különösen az utóbbi időben gyakoriak városunkban a rabló támadások. A leglényegesebb forgalmi utcákra támadják meg a járókelőket — különösen a nőket — s a rendőrség ezekkel a támadókkal szemben tehetetlen — nem tud egyet sem kinyomozni — nem tudja a közönség vagyion és életbiztonságát megóvni, meörözni.

A legnagyobb sajnálkozással irunk mindenkor azokról a megadult állapotokról, melyeknek gyakori ismétlése miatt városunkat ország-világ előtt a legszegényesebb s legkegyetlenebb szinben tünteti fel. Az a közbiztonság, mely Debreczenben létezik és a melyről a debreczeni sajtó kötelességéhez híven nemcsak a debreczeni közönséget, de az egész ország közönségét értesíti — alkalmas arra, hogy minden idegent elriaszson a városból, hiszen hallja, olvassa, hogy Debreczenben az emberek élet és vagyionbiztonsága folyton veszélyben forog.

Ezen a elyzetben mielőbb segíteni kell, azzal, hogy a rendőrlégenység létszámát fel-emelik — még korántsem segítenek az állapotokon.

Nézzük csak meg Szegedet, Temesvárt, meglátjuk, milyen emberekből áll a rendőrség. A mi rendőr-ink egyszerű emberek — minden képzettség nélkül — van közöttük nem egy, ki azt sem tudja mi a kötele-sége. Ha pl. a főposta előtt áll szolgálatban s a Miklós-utcán történik valami s hívják — röviden végez: nem megy, posztját nem hagyja el.

Temesvárnak pl. olyan rendőrsége van, mely diszére válnék még a fővárosnak is. Van jól szervezett detektiv testülete — a detektivek is tartalékos hadnagyok — tehát az értelmiségnek elég magas lokán állanak s a rendőrlégenysége is olyan egyénekből áll, ktk nemcsak két — esetleg négy elemít vé-

gezték — de középiskolai képzettséggel is bírnak.

Természetes fizetésök irányítva van képzettségükhöz, nem úgy mint nálunk, hol egyszerűen 30 frtot kap.

Nálunk a rendőrség szaporítása mellett föltétlen szükéges kitűnő detektív testület, mely legkevesebb három személyből álljon. A rendőr legénységbe csakis olyanokat szabad felvenni, kiknek megfelelő képzettségük van, nemcsak az, hogy írni olvasni tudjanak.

A rendőröket mindennap — legalább négy órában át ki kell oktatni s mindaddig míg teljesen kioktatva nincs — nem szabad szolgálatra beosztani.

Természetes ezek a követelmények nagyobb anyagi áldozatba kerülnek, de ha mindenre tud a város pénzt adni, erre legelső sorban s feltétlen szükség van, hogy áldozatot hozzon a tanács, emelje fel a rendőrlégénység fizetését, akkor értelmesebb, megbízhatóbb rendőrsége lesz városunknak s ha a rendőrség is nagyobb buzgalmat, erélyt fejt ki, akkor büszkén emlegethetjük a debreczeni rendőrséget — míg most jobb nem beszélni a rendőrségről s a debreczeni közbiztonsági állapotokról.

H I R E K.

* **Uj előfizetőinkhez.** Mindazon t. új előfizetőinknek, kiknek aláírási iver eddig hozzánk beérkezett hétfő deczember 10-étől kezdve küldjük meg lapunkat. Egyszersmind kérjük az iverk beszoállítását, hogy azok szerint minden új aláírónek a lapot már mostantól megküldhessük.

Ujczannan belépő előfizetők a lapot 1901. január 1-ig ingyen kapják.

* **Istentisztelet.** Holnap, vasárnap az ev. ref. templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban Biró János s. lelkész, Kistemplomban Kovács Zsigmond s. lelk., Ujtemplomban Mitrovics Gyula lelk., Ispctaly-templomban K. Tóth Kalman lelk.

Holnap vasárnap az ág. hitv. templomban Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet.

* **Városi rendkívüli közgyűlés.** Debreczen város törvényhatósági bizottsága deczember 20-án rendkívüli közgyűlést tart a városbaza nagytanácsstermében, amelyen névszerinti szavazások lesznek. A közgyűlés tárgyainak előkészítésére 12-en ül össze a tanács teljes ülésre.

* **Ujabb rablótámadás az utcán.** Debreczen valóban botrányos közbiztonsági viszonyait megdöbbentő módon jellemzik azok a gyakori utcai rablótámadások, melyek nap nap után előfordulnak s amelyeknek áldozatai legnagyobb részt nők. Tegnap este ujabb vakmerő rablótámadás történt a Péterfia-utcán. Az az eset is azt igazolja, hogy Debreczen lakosságának nemcsak vagyona, de életbiztonsága is a legnagyobb mértékben veszélyeztetve van. Ma már ott tartunk, hogy még nappal sem mehetünk az utcára revolver nélkül, hogy így semmiképp megvédjük életünket, mert hiszen láthatjuk, hogy a debreczeni rendőrség jelenlegi szervezete mellett teljesen képtelen erre. A legujabb rablótámadás áldozata egy leány, G o t t e s m a n n Fani utcai leány a színházi előadás után hazafelé sietett végig a Péterfia-utcán. A széles nagy utca teljesen néptelen volt. A mint a Bauer és Társa czég gépjárára előtér haladt el, két sötét alak ugrott elébe a kapuból.

A megtámadott leány az első pillanatban annyira megrémült, hogy szóhoz sem birt jutni, de csakhamar visszanyerte lélekjelenlétét s torkaszakadtából segítségért kiáltott,

Erre az egyik rabló hirtelen kést rántott elő, a másik pedig teljes erejéből torkon ragadta, majd meg földre teperték a szerencsetlen leányt, felső kabátját letépték s őt korona pénzét elrabolva a nagyerdő felé menekült el a két vakmerő támadó.

Dulakodás közben a rablók annyira özszeverték a szegény leányt, hogy eszméletlenül terült el földön.

Tizenöt-husz perc multán nyerte vissza eszméletét Gottesmann Fani, a midőn jajveszékelve futott a rendőrségre, ahol az ügyeletes tisztviselő rögtön jegyzőkönyvet vett fel esetről.

A rablóármadások megismétlődtek.

A legujabb támadás a vasuti hidnál történt. Este Bulszter Ágoston szőlőtelepéről hazafelé tartott Szilágyi György debreczeni lakos. Hat óra felé történt s ez időben ért a vasuti hidhoz. A hid előtt két ember ugrott elébe, megállította s megragadták. Akkor a közelből léptek hallatszottak a két támadó megjött s elmenekült.

* **Felhívás a népkönyha érdekében.** A tél beálltával ily nagy városban, mint Debreczen, el mellőzhetetlen egy népkönyha felállítás, hogy számos éhező részben ingyen, részben csekély díjért legalább naponta egyszer meleg ételhez juthasson. A minden szépért és nemesért lelkesülő debreczeni nőegylet a népkönyhat f. hó 23-án azaz karácsony előtti vasárnapon akarja megnyitni; azonban mivel ezen nemescélu egylet e célra tőkével nem rendelkezik, a város pedig ezen mozgalmat csak anyagiban segívelheti, amennyiben azt költségtérítés és viszonyai megengedik s ezt is csak a jövő évben teheti, hogy a népkönyha meg ez évben s épen a karácsonyi szent ünnepek előtt megnyitható és ott számos szegény Megváltók születesnek nagy ünnepén élelemmel ellátható legyen; alant írott, mint a népkönyha létesítése céljából megbízott tanácsstag, azon tiszteletteljes kérelemmel fordulok városunk minden szépért és nemesért lelkesülő lakosságához, hogy a népkönyha céljaira kegyes adományait vagy hozzájárulást, vagy a nőegylet pénztárnoka Szűcs Kálmán urhoz (Első takarékpénztár) minél előbb eljuttatni kegyeskedjék. Egyben köszönetemet nyilvánítom azon nemeslelkű egyik assaltársaságnak, mely a fenti célra kezzeinkhez 20 azaz Husz koronát juttatni sziveskedett s ez által másoknak is követendő jó példát adott. Oáh Károly városi tanácsnok.

* **Az izr. nőegylet hangversenye.** — Mint ismeretes a debreczeni izr. jótékony nőegylet fennállásának 25 éves évfordulóját fényes hangversénnyel üli meg. A hangverseny iránt — mely holnap este lesz az »Arany Bika« disztermében — páradan az érdeklődés az egész városban. Ez különbben nem is csoda, mert az agilis rendezőség a fáradhatatlan előknövel dr. B a l k a n y i Miklósnéval az éien olyan változatos műsort állított össze, mely méltán kelthetett érdeklődést. A rendezőség megnyerte közreműködésre B a l a s s a Jenőt a Vigszínház jeles művészt, ki egyidőben a debreczenl közönségnek volt kedvence. Balassa szereplése kiemelkedő pontja lesz a hangversenynek. Egyik fővonzerejét képezi hangversenynek az »E l e v e n U j s á g« melynek tartalmát a debreczeni szép leányok adják elő. Megjegyezzük, hogy az »Eleven Ujság« oly érdekes s bő tartalmu, hogy a szereplők csak egy részét adják elő. Az érdekes hangverseny műsora különben a következő:

I. rész. Eleven Ujság.

II. rész. 1. Faust keringő Gounodtól, zongorán előadja Fleischmann M. k. a.

2. »Három a daru«, költemény Tompa M.-tól, előadja Fáy Flóra k. a.

3. A nagyapó, Gárdonyi Gézától, előmondja B a l a s s a Jenő ur, a Vigszínház tagja.

4. Részlet Ördög Róbertől, Meyerbeertől

énekli B o d y Ella k. a. zongorán kíséri D. Fiesch Emil ur.

5. Apró költemények, elmondja Balassa Jenő ur, a Vigszínház tagja.

Jegyek vasárnap d. u. 3 óratól kezdve a Bika szálloda disztermében felállított irndában kaphatók.

* **A Debreczeni Tornaegylet** tegnap este rendkívüli közgyűlést tartott Vecsey Imre egyleti alelnök előklote és a tagok igen élénk érdeklődése mellett. A gyűlés egyetlen tárgya az volt, hogy fehatalmazta formálisan is dr. Kenézy Gyula elnököt és dr. Horvay Róbert titkárt arra, hogy az egylet ingatlanának és felszerelésének eladására vonatkozólag a szerződést a város képviselőjével Ábrahám László főügyésszel megköthessék. A vételért már a vételért már a tavalyi városi közgyűlés meghatározta 52293 k. 18 f.-ben. Ez összegből az egyletnek az építkezésből még fenmaradt adósságai fizetendőek. A város tulajdonába átment épületnek a tornaegylet céljaira használt részeit az egylet ezennel évi 20 korona bérért fogja használni. Már mostan csak az kívánatos, hogy az egylet, ha anyagi gondoktól sikerül megszabadulni, tulajdonképeni rendelkezésének minél jobban meg tudjon felelni. Ez pedig csak úgy lehetséges, ha a fiatalság minél nagyobb számban használja majd az egylet nyújtotta eszközeit a testedzésnek.

* **Az angol klub** tagjait és az angol nyelv kedvelőit ezennel meghívja f. hó 8-ára szombatn »five o'clock tea«ra. Kérte nek már 4 órakor megjelenni, mivel néhány felolvasás is fog tartatni. 6 órakor kezdődik a társalgás és teázás. Tisztelettel az Elnökség.

* **A halál mátkája.** Fehér ruhában, mirtus koszorúval fején, lefátyolozva ült a fiatal asszony a dusán feltérített asztalnál. Szeme a boldogságtól sugárzott, telt arca langba borult s egész testét sajtáságos mámor szállta meg.

Közötte pezsgő jókedvvel mulatott a násznép, csengett a pohár, sirt a cigány hegedűje.

Az új feleség földre sötött szemmel, me-reven nézett maga elé. Talán eszébe jutott az az idő, mikor remegő ajkkal először térdelt az oltárnál s boldogan susogta a tömjén illatos templomban a boldogító »igent«. Mikor először került fejére a főkötő. Gondolata messze elszált, oda a szellős tornácra, a hol első férjének keblére borulva, először élvezte a boldog szerelem üdvét.

Most is mirtus koszoru disziti bájos fejét.

Első férjét elragadta a halál, de nem sokára levetette az özvegyi fátyolt s most ismét új menyecske. Csécsnek legszobb asszonya.

— Ropjunk el egy tánczot édes felesédem, — szolt Paládi Lajos, a második férj, epedő hangon feleségéhez. megzavarta őt csendes álmodozásában.

Az asszony tánczra perdült, de alig lejtett egynehányzor végig a szobában, bágyadt-ság szállta meg.

— Vízet! . . Vízet! . . rosszul vagyok nyögte az asszony.

Mire a megrémült násznép vizet nyújtott az asszonynak, az eszméletét veszve elterült a padlón. A megrémült emberek éleszteni kezdtek a fiatal asszonyt, de hasztalan. Nem ébredt fel többé. Ott halt meg második nászünnepén.

A másodikvirágzás után meghalt. A pezsgő jókedvet, szomo.uság váltotta fel, a menyegző lak halottas házzá változott!

A fiatal asszony tragédiája őszinte részvétet keltett Csécs minden lakójában.

* **A Zion egyleti tagok figyelmébe.** Alapszabályaink értelmében az 1901. evre érvényes választási lajstrom január hó folyamán lesz egybeállitva az 1900. évi deczember 31-ig eszközölt fizetések alapján. Ezen lajstromban a rendes tagok közül fel nem vehetőek azok, a kik jelzett időlg 3 havi tagságdíjjal, a pártoló tagok közül pedig azok, a kik az előző fél évi tagsági díjjal vannak hátralékban. Tekintettel arra, hogy a jövő

évből tisztújító választások lesznek, — felkérjük egyetünk rendes és pártoló tagjait, hogy esetleges határlékukat ez év végéig kiegyenlíteni sziveskedjenek, nehogy neveiket a választási lajtsromból kihagyni legyünk kénytelenek. Az egylet választmányára.

* **Szegény ember fája.** — Súlyos gond szakad a szegény emberre. Itt a tél, soknak nincsen fűtött szobája. Daranyi Ignác földművelésiügyi miniszter ez évben is gondoskodik sok szegény emberről, hogy meg ne vegye a tél hidege. Egyházaknak, iskoláknak, lelkészeknek és tanítóknak, nyugdíjasoknak és kisebb fizető-tisztviselőknak, egyesületeknek és szövetkezeteknek, tüzkárosultaknak negyven ezer koronán felüli tűzi és épületfát kedvezményesen, avagy egészen ingyen utalványozott. Az egyházak között képviselve van öt-öt római és görög katolikus egyház, négy református egy ág. evang., egy görög keleti és egy izr. egyház. Tempom és iskola fűtésére egyházaknak 7403 korona értékű fat engedélyezett a miniszter.

* **Gönczi Józsefet lefejezték.** Berlinből jelentik, hogy Gönczi József marosvásárhelyi születésű cipészt, a ki harmadfel év előtt Berlinben rablói kosságot követett el, ma reggel a plötzensei börtön udvarán kivégezték. Gönczi József tudvalevőleg néhány évvel ezelőtt került ki feleségével külföldre, miután már itt Magyarországon össze-vissza nyolcz esztendő tötött börtönben. Cipészüzlete volt Budapesten, majd Bécsbe ment, onnan pedig Berlinbe, a hol özvegy Schulzéné hazában bérelt boltot. Aig volt ott néhány napig, megszimatolta, hogy az öregasszonynak a ki egyedül lakott, már szintén idős leányával, sok pénze van. Ez csabitotta a bűnre. Leccsalta az asszonyt és leányát a pinczébe s ett baltával mind a ketteüket meggyilkolta. A halottakat egy ládába rakta, amelyet a pincze földjébe asott el. Mikor véres munkájával elkészült, elrabolta a két aldozat vagyonát és feleségével együtt kiszökött Amerikába.

A gyilkosságra csak néhány nap mulva jöttek rá s mindjárt Göncziékre gyanakodtak. A hatóság elrendelte körözésüket. Gönczit Rio de Janeiroban elfogták és feleségével együtt visszavitték Berlinbe. A törvényszék előtt elejétől végeig konokul tagadt Gönczi, de a bizonyítékok alapján elítélték. Akkor pörújítást kert, azt állítván, hogy a gonosz tettest egy Grüne nevű ember követte el, a ki azt el is mondta neki Amerikában. Kisült azonban, hogy ez a Grüne nevű ember nem létezik, mire Gönczit pörújítás kérelmével elutasították. A bíróság halálra ítélte őt, feleségét azonban, a ki halálos betegen fekszik a kórházban, fölmentette. Az ítéletet tegnap hirdette ki a berlini törvényszék s nyomban rá meglánczolta vitték Gönczit a plötzensei fogházba. Az ítéletet Reininger hóhér pajotta végre, a ki hatalmas bárdal egy csapásra levágta a megkötözött delikvens fejét.

* **Ítélet a m.-szigeti bankigazgató felett.** A debreczeni kir. tabla mint febbviteli bíróság előtt tegnap nyert befejezést H u b e r Rudolf, a csödbe jutott Maramarosi Népbank vezérigazgatójának a bűnpere. — A tegnapi napot a vád képviselőjének, valamint H u b e r védőjének G a v a l l é r Lajos M.-sziget tiszti főügyészének vizon válasza vette igénybe. Délután 5 órakor hirdette ki B e s e n y e i S z é l l Farkas a büntető tanács elnöke az ítéletet. A kir. tabla az első bíróság ítéletét megváltoztatta. A vádlott által megfellebbezett három súlyos vádpontot elejtette, az első bírósági ítéletnek az ügyvéd által megfellebbezett részét helyben hagyta s H u b e r Rudolf 4 évi fegyházbüntetését átvaltoztatta s leszállította 2 évi börtönre melyből 15 hónapot kitöltetnek számított. — F e h é r Jánost a takarékpénztár volt könyvelőjére hozott első bírósági felmentő ítéletet a kir. tabla is helybenhagyta.

* **Végtárgyalások.** 1900. Deczember hó 10 én Hétfőn Esküdtársi tárgyalások. — íj. Rostás Ádám ellen. — rablás büntette.

Deczember hó 12-én Szerdán. F ő t á r

g y a l á s o k. Elekes Sándor ellen, — s. tésti sértés büntette. Simon Imre ellen, — Lopás büntetteért.

Deczember hó 13-án Csütörtökön. Lovász Andrásné ellen, — gond. okoz. ember ölés vétsége. Szikszay Lajos s társa ellen, — Lopás és orgazdaságot. Kovács Pál s társa ellen, — Lopás vétségéért. Szűz Ágnes ellen, — Lopás vétségéért.

Deczember hó 14-én Pénteken. V. Tóth Lajos ellen, — összbüntetés. Jeney László ellen, — megvesztegetés vétsége. Sipos Juliánna ellen, — Lopás büntette. Kaszás Esófia s társai ellen, — Lopás büntette. Pálóczi Miklós ellen, — Lopás büntette. Jóna Miklósné ellen, — gondatlanságból okozott emberölés vétsége.

Ugyanaznap Ítélet hirdetések.

* **Öngyilkos református esperes.** Megirtuk, hogy Tavasz József, a görgegyi református egyházkerület esperese golyót röpitett szívébe. A feltűnést keltő öngyilkosságról most a következő részleteket írjak:

Tavaszi a mult csütörtökön családjával Szász-Régenbe ment, a hol barátaival és ismerőseivel még az nap késő estig mulatott. Pénteken reggel átmentek Tekébe sógorához, Tóth Endre királyi közjegyzőhöz, a hol András napját ülték meg. Tavasz az estélyen a legjobb hangulatban volt.

Szellemes, vig adomákkal mulattatta a társaságot, senki sem goadolt arra, hogy a vigkedélyű ember önkézüleg vet véget életének.

Szombaton reggel, mikör a kocsi a közjegyző udvarán keszen állott a házaindulásra, Tavasz arcza hirtelen elborult és gyöngyözött rajta a verejték, a felesége kérdezte, hogy rosszul érzi magát, Tavasz csak ennyit mondott:

— Nem, de sürgős elintézni valóm van Felfaluban is indulnom kell, várj meg, míg visszajövök.

Ezzel intett a kocsinak az indulásra és a kocsi elrobogott. Tavasz az egész uton nem tanusított felűnő magaviseletet.

Felfaluba érve, egy levelet adott át a kocsisnak és azt mondta:

— Add ezt oda a nőmnek.

A kocsis otthagya urát és elvitte a végeztes levelet a szegény asszonynak, a ki elajult a borzasztó hír hallatára. Majd kocsira ült és sietett, hátha még életben találja ferjét. Valami balsejtelemről vezetve, egyenesen a temetőbe hajtatott, hol tényleg meg is találta ferjét verbe-fagyva átűt szivvel az edes anyja sirhalmára dőlve, kezében görcsösen fogva a gyilkos revolvert.

Az esetről azonnal megtették a jelentést a községi előjárásnál.

A felfuzi ev. ref. lelkész táviratban értesítette Bartók György refor. püspököt az esetről.

Valószínűnek tartják, hogy Tavasz boldogtalan tettét elmezavar okozhatta, mert rendkívül szerette családját, bár nehéz anyagi gondokkal küzdött.

Tavaszi József felfalusi születésű szegény szülőktől származott, tanulmányait Maros-Vásárhelyt és Nagy-Enyeden végezte.

Hat évig volt az utrechti és heidelbergi egyetemnek hallgatója. Maros-Torda vármegyének 5 évig választott törvényhatósági biz. tagja volt.

* **Darabokra vágott ember.** Kedden reggel Párisban egy kis iskolás fiu, Luigi Bacchi, hazafelé menvén az iskolából a Pére Lachaise temető mellett egy darabokra vágott emberi holttestet talált.

A kis fiu így adja elő a dolgot.

— A rue Platrieres-en bandukoltam hazafelé, midőn egyszerre szemembe ötlött egy terjedelmes zsák. Egyik társam kibontotta a zsákot. E pillanatban Pleckenstein barátomat látom meg. Tudtam hogy bátor gyerek, oda hívtam. Kibontja a zsákot és elémültünk. A zsákban egy véres fej, két kar és két lab

volt. Azután elmentünk a rendőrségre és elmondtuk, hogy mit láttunk.

A rendőrség feje Cochefort, erre elment a mondott helyre. A három szögletes zsák, durva vászonból készült és a varrás helyen pecsétel vannak. A zsák alján egy kis csomagban egy levágott orrot és egy felső ajkát találtak. Minden jel arra mutat, hogy az aldozat 17. vagy 18. éves fiu lehet. Arcza ször-telen, de nem borotvált. Szemöldöke barna. Karjai vallából többől vannak lemetszve. Keze előkelő származásra mutat és még a feltevése is ki van zárva, hogy munkás fiu lett volna. A hulláról itelve, a gyilkosságot 24 órával ezelőtt követtek el.

A míg a kis Bacchi a Pére Lachaise mellett talalta a rejtelmes csomagot, egy kis cseled eány a San Dionigi-utcában, a 205-ös ház előtt talált egy körülbelül egy méter hossz szuszágú csomagot. Bevitte asszonyához a kinek feltűnt a sajátságos alak. Rendőr hivatott és képzelt remületök midőn egy emberi holttestre, illetve annak részeire akadtak.

A rendőr az ágyra rakta ki a megcsontított testrészeket. Egy eléggé kifejlődött mellkas, kar és kéz nélkül, felhasított gomor, melyből hiányzanak a belek, került a n a p v i l á g r a. M i n d e n j e l a r r a mutat, hogy itt egy emberi hulláról van szó.

Az öreg Jacquemond beszélte a rendőröknek, hogy tulajdon szobájából látta, hogy hétfőn este hat ember érkezett meg egyenkint Sorbier felől. Azután megint keltő jött a rue Platrieres felől. Egyikük azt a zsákot hozta, melyet a kis Bacchi talált. A csapat, mely 20—25 éves munkásokból állott, Menimontant felé tűnt el.

A rendőrség lázasan kutatja a gyilkosokat.

* **A Csáthy-féle zsebnaptárak.** A Csáthy Ferencz könyvkereskedő kiadásában 35 év óta megjelenő zsebnaptárak a jövő 1901. évre már elkészültek. A lap napár bolti ára 20 fillér, az egyszerű tárcza naptár 30 fillér és a diszkidású tárczanaptár 50 fillérért kapható a kiadónál Csáthy Ferencz könyvkereskedőnél.

* **Könyvedvelőknek** és mindazoknak kik a közeledő ünnepekre valóban szép és nagybecsű műveket, m é r s é k e l t á r o n vásárolni akarnak, szives figyelmükbe ajánljuk a jóhírű R a t h M ó r fele könyvkereskedésnek lapunk mai számában közölt hirdetését.

* **Hamupipóke** (Le Cendrillon) az előkelő világ kedvencz szappana. Könnyű habzása, kellemes illata és tartóssága miatt általános kedveltségnek örvend.

* **Tímár ifjak bálja.** A farsangon több iparos ifjusági táncvizigalomra van kilátás, ezek közül különösen kiemelendőnek tartjuk, a január 19-én megtartandó tímár ifjak bálját, mely egyike lesz az idei legjobban sikerült mulatságoknak.

A rendezőség széleskörű intézkedéseket tett arra nézve, hogy a megjelenő vendégek fesztelenül mulathassanak és kellemes emlékekkel távozzanak onnan.

* **Alföldi Károly** tánciskolájában a második tanfolyam deczember hó 12-én kezdődik. Beiratásokat elfogad bármely időben lakásán Péterfia-u. 2.

* **A kárptosok és paszományosok** jövő évi február 3-án nagyszabásu bált rendeznek a Bika szálloda összes termeiben. Elképzelhető, hogy a kárptosok olyan szépen fogják feldiszníteni a termet, mint az más bálnál egyáltalán nem látható. Maga a disznítás is látványosság számba megy. A bál tisztaság jövedelme a Vörösmarty szoborra fordítatik.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények. Ha egy játékszerrel mondható, hogy a gyermeket komoly gondolkodásra serkenti és szemet és kezet egyaránt képezi, ugy ez bizonyára a Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrényről mondható, melynek ezen előnyök tulajdonságai. A Horgony-Kőépítőszekrény különféle alakjaival az előbbi faszekrényvel szemben igazán új játéknak tekinthető és már a mindegyik szekrényhez mellékelt pompás minták egy-egy meglepetése elég arra, hogy magunk is ugyanazon meggyőződésre jussunk. Igazán bámulatreméltó mily nagy és pompás építmények állíthatók fel már egy aranylag kis szekrényvel. Tehát valamennyi szülőnek, kik megkísérelnek mit vegyenek ez évben gyermekeiknek karácsonyi ajándékkul, legjobb és legsikerültebb ajándéknak a Horgony-Kőépítőszekrényt ajánlhatjuk. Nehogy bevásárlás alkalmával értéktelen utazatot kapjunk arra kérünk figyelni, hogy mindegyik valódi kőépítőszekrény a Horgony gyárjeggyel legyen látva.

* **A Horgony Pain-Expeller** igazi népszerű háziszerté vált, mely számos családban már több mint 32 év óta mindig készletben van. Hátfajás, csipőfajdalom, fejfájás, köszvény, csuozal stb. nál a Horgony Pain Expellerrel való be-dörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő, sőt járványkórna, minő: a kolera és hányohas-folyas, az itestnek Pain-Expellerrel való be-dörzsölése mindig elég hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszert jó eredménnyel használható az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 1 k. arban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: »Richter-féle Horgony Pain-Expeller« vagy »Richter-féle Horgony-Liniment«-et tessék kerülni és a »Horgony« védjegyre figyelni kell.

* **A test erősítésére** és a munkaerő emelésére szükséges, hogy a tápláléknak bizonyos mennyisége fővétessék, a mi az egészségeseknél az e-delek különféle alakjában eszközöztetik. Masként all azonban a dolog, ha emésztési zavarokról és győge gyomorról van szó. Ez esetben küőösen ügyelni kell arra, hogy az eedel lehető tömény alakban nyujtassék elkerülendő a gyomor túlterhelést. Oly tápanyagot birunk a husból készült Somatose-ban, mely csakis a hus tápláló anyagait tartalmazza.

* **Mit vegyünk férfiaknak karácsonyra?** Határozottan a legalkalmasabb karácsonyi és ujevi ajándékok férfiak részére Schwartz Dániel tajtékpipa metsző üzletében a Bika szálloda épületében kaphatók u. m. csakis valódi tajtékpipák és szipkak, minden alakban és arban, valamint bőrből penz, dohány és szivartárczák, sétatárczák ezüst foggantyúval már 4 fttól kezdve. Sakk és Domino játékok legjutányosabb arban. Monogrammos és cimerez pipák mielőbb megrendelendők, hogy a kellő időre elkészülhessenek.

* **Fertőző betegségek ellen,** melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztettek, biztos óvzer a tiszta egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát olvasóink figyelmét a »Kristály Szt.-Lukácsfürdői hegyi forrás hirdetésére.«

Nyilt-tér.

Fekete selyemszövetek

rendkívül nagy választékban feleősséggel a tartósságáért, nemkülönbén fehér és szines selyem szövetek minden fajban. (1)

Csak elsőrendű gyártmány a legolcsóbb nagybani árakhoz méter vagy végszámba, magánfeleknek postadíj és vámmentes szétküldés. Ezernyi elismerő levél. Mintak bérmentve. Schweicba kétszeres bélyeg szükséges.

Union selyemsző vőgyár
Adolf Grieder & Cie Zürich (Schweic.)
kir. udv. szállítók.

Cséplőgéprészek, lendkerekek, tengelyek, nagy vasajtók és vas ablakrácsok, kovács vas kapható Klein Jakab ócska vasáru telepén Piac-u. 26. Nagy trafik udvarán Ugyanott a legmagasabb árbaó vesznek át ócska vasat és mindenféle fémét.

Azonnal kiadó lakás.

József kir. herceg utca 8 sz. ház földszintjén **5 szoba az utcára** kiadó. Értekezhetni ott helyben a házmesternél és Sesztina Lajos piac-utcai, vagy Kardos László Kossuth-utcai üzletében.

Külföldi utamból hazatérve,

a karácsonyra szerzett

legizletesebb

ujdonságok

megtékitését ajánlom a n. é. közönség

becses figyelmébe.

A legolcsóbb árak

és **solid**

kiszolgálásról kezezkedik

Löfkovits Arthur

órász, ékszerész és vésnök,

Főpiacz, a főposta mellett.

Az 1858 év óta fennálló dusan felszerelt

BÜTOR-

üzletünket

VARGA és FLASCHNER

czég alatt megnyitottuk:

Piacz utca 44-ik szám alatt

(Dr. Ujfalusi-féle házban)

hol a legegyszerűbből a legdisebb kiviteő berendezések a legkülönbözőbb st-lekben, decoratiók a legizletesebb kiviteőben jutányos árak és solid kiszolgálás mellett beszerezhetők.

Senzációs ujdonság!

Petroleum-izzó-égő

PITTNER.

Előnyei: Minden 4 Amtres petroleum tartályra alkalmazható. Átméője felsávarható. Kezelése és szerkezete igen egyszerű. Kifogástalan kerom, szag és veszély nélküli égés, vakító, fehér fény kb. 80 gertya lángig. Egy liter közönséges petroleum 15-16 óráig elegendő, tehát

a legnagyobb megtakarítás óriási hatás mellett. Prospectus ingyen és bérmentve.

Lenner Alfred, Bécs

VII. Schottenfeldgasse Nr. 56.

Legjobb minőségű

Gyümölcs-főzelék-hus

KONZERVEKET

ajánlja a

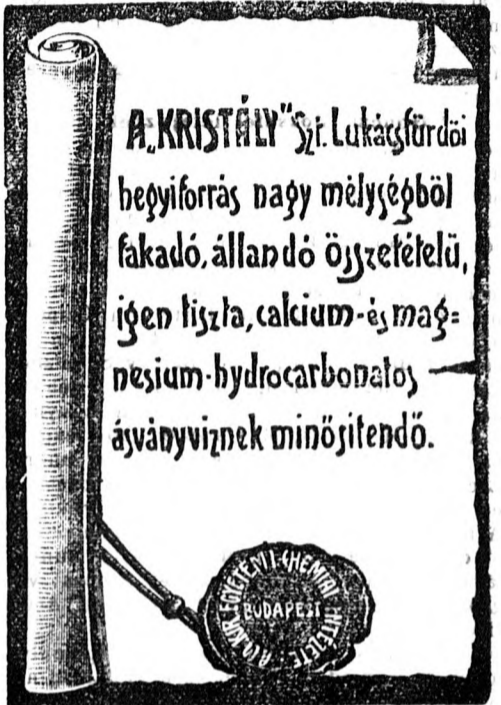
CONSERVEN-AKTIE-GESELLSCHAFT,

előbb Jos. Ringler's Söhne, cs. és kir. udv. szállítók

Bozen (Dél-Tirol.)

Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

Fenti készítmények a legtöbb előkelő csemegeüzletben kaphatók.

A KRISTÁLY Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó összetételű, igen tisztá, calcium-és magnesium-hydrocarbonatoy ásványvíznek minősítendő.

»Több száz kiváló orvos által ajánlva.«

A legizletesebb és legolcsóbb ásványvíz.

Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Schneider-féle Páfrány-tokocsák, (Galandóslakjók.)

Millió embernek a szor visszaadta egészségét!

Kik galandferegben és gyomorhájban szenvednek.

Védjegy.

Pántlikagilisza fejestől,

a páfrány-tokocsák által fájdalom nélkül, jóállás mellett a legrövidebb idő alatt (6 perc alatt) teljesen elhajtatik. Ezen kitűnő gyógyszer fájdalom nélküli gyors és biztos eredményért jóállás nyujtatik. Nem árt, ha pántlikagilisza fereg nincs is jelen. Az életkor megjelölendő. Törvényesen védve. Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és külföld részére 4 ftt postai utánvétellel vagy 3.50 előre való bekdülésével. A pántlikagilisza tünetei a következők: Az arcz halványsárga, hágyadt tekintet, kék szemkarikák, lesoványodás, eynyálkásodás, bevont nyelv, emészthetlenség, étvágytalanság felváltva mohó étvágygal, gyakori rosszullet vagy éppen ájulások s szédülés főleg éhgyomornál, egy gombolyag felszállása egész a nyakig, nyálösszegyülemés, a test megtágadása, gyomorsav, gyomorhév, gyakori felbűfögés, bélgyöcs, hengergetés, hullámszerű mozgások, szuró, szívó fájdalmak és szúrások a belekben, szivdobogás, a vérkeringés rendtelenségei, különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló főfájás, a buskomorságra való hajlam, életuntagság és a halál óhajtsága.

Egyedül valódi kapható: **SCHNEIDER JÓZSEF** gyógyszerésznél, Resiosán, Fő-utca 49. (Délmagyarország.)

Megjelenik minden hó 25-én.
 Debrecen, Tóth u. 69. sz. küldendők
 melyek a vidéki **Kocsák Péter**,
 jában van. Levelezések és pénzüld-
 5. sz. a. Kurucz Béla és társa nyomda-
 kiadóváltala Debreczenben Hatvan-
 is. A Szabadág, Egyenlőség, Testvériség,
 tözdekben, valamint a kiadóváltalaiban
 2 k. Előfizetni lehet az összes doboz-
 Előfizetési ára: félévre 1 kor. egész évre
 Szabadág, Egyenlőség, Testvériség.
 elő a szociálisak politikai lapjára.
 népeknél az egész földtekén, az összes
 boldogság és jólét fog honolni minden
 rendszertől, melyben béke, egyetértés,
 Mindenki, ki hite egy oly társadalmi
 színtől:
 Gazs és nyomorúság ellentét a föld
 Ki azt akarja, hogy szegényes, szol-
 zóti ő is ember legyen!
 Ki azt akarja, hogy az emberek kö-
 gyen!
 Ki azt akarja, hogy a nép boldog le-
 Ki hite egy szebb s jobb korak!
 Ki tudni akarja, hol az igazság!
 Ki tudni akarja, mi az igazság!
 Polgárok! Munkások!
 Szabadág, Egyenlőség, Testvériség!

Utazók fix fizetés mellett felvételeinek.

A legszebb és leghasznosabb
 karácsonyi és újévi ajándékok
 egy jó
varrógép
 mely egy családi, min ipari haszná-
 latra kényelmes részletfizetésre és a
 legelőnyösebben csak
Schweitzer Testvérek

 gyári raktárából
 szerezhetők be.
 A gépek kezelé-
 sére és a mű-
 himzés betartá-
 sára varrókép-
 zett személyze-
 tünk által díj-
 mentes oktatást
 adunk.
 Főraktár:
DEBRECZEN,
 piac-u. a megye-
 házzal szemben.
 Árjegyzékét ingyen s bérmentve küldünk.

A kontinens legnagyobb szappan-
 gyára
Savonnerie Maubert
 Paris-Bruxel-es-Lille.
 17 elsőrendű kitüntetés.
 Alapítva 1820.
 Ujdonság: **Le Cendrillon**
 (Hamupipóke)
 az előkelő világ kedvenc szappana.
 Ezen fióom illatu szappan kapható
 Debreczenben **Tóth Béla** gyógy-
 szertárában. V. zérképviselő: **Neu-**
mann József. Bpest, VI. Lázár-u.
 8 szám.

Könyvedvelők
 (Amateurok)
 figyelmébe ajánlva.
Ritka alkalmi vétel!
RÁTH MÓR évtizedeken át nyoma-
 tott azon kiadásai gyűj-
 teményének doublett-
 jei (másodpéldányai), melyek az orszá-
 gos és világi állítások alkalmával a
 legmagasabb kitüntésekben részesültek
 és a melyek megőrzése immár czél-
 talanná vált, a **könyvedvelőknek** néhány
 hétént **morsékelt áron** rendelkezé-
 sére állanak. Ezen gyűjtemény azért is
 figyelemre méltó, mert azt számos **editio**
princeps (első kiadás) és oly mű **goda-**
gítja, mely már évek óta a **könyvpiacról**
 eltűnt, oly kötetekben is, a melyek a **könyv-**
kötészet remekel és a minőkben forga-
 lombba soha sem jutottak; — ezek még
 létező egyetlen másodpéldányai a kiadó
 privát könyvtárában maradnak.
 Megtekinthetők alulirt könyvkeres-
 kedésben, mely ez alkalommal a köze-
 lődő **ünnepi időnyre** a művelt nyelvek
 legújabb diszkidásainak és ifjúsági ir-
 tainak gazdag raktárát is felajánlja. Lehe-
 tetlen lévén azonban a szűk helyiség
 tekintetéből ezeknek felhalmozása, azon
 szívélyes kérést intézzük üzletünk tisz-
 telt clienseihez, kegyeskedjenek a ren-
 delkezésükre bocsátandó **magyar franczia,**
angol, német catalogusok nyomán meg-
 rendeléseikkel lehető **korán megfizetelm,**
 mert az ünnepi időnyben a postai köz-
 lekedés igen megbízhatóan.
RÁTH MÓR könyvkereskedése
 Budapest, Népszámta.

Nélkülözhetlen és felülmulhatlan, hatásában csatláthatlan.
Világezikk, kivitel minden országba,
 Chief-Office 48. Brixton-Road. London S W.
 A legmegbízhatóbb, legjobb s az egész világban dicsért és legkeresettebb
 háziszér a gyógyszerész
A Thierry balzsama.
 Felülmulhatlan minden mell, tüdő, máj és gyomor bajokban, vala-
 mint minden belső betegségnél. Külsőleg a legeredményesebb
— sebgyógyítószér. —
 Csak akkor valódi, ha az üvegen, az egész művelt világon bejegyzett
 zöld „APÁCZA” védjegy van és ha az ön elzáron a czég, valamint e szók: **Allein echt**
 beprésselve látszik. Évi termelés bebizonyíthatólag 6 millió üveg. Postán, bérmentes szétküldé-
 dés, 12 kis üveg vagy 6 dupla üveg **4 korona**. Egy próba üveg használati utasítással és a
 főraktárak jegyzékével **1 kor. 20 fillér**. — Szétküldés az összeg előzetes beküldése mellett
A. Thierry centifolia kenőcse
 (csodakenőcsnek nevezik),
 utólérhetetlen szívó erejű és gyógyhatású. Operációkat többnyire feleslegessé teszi. E ke-
 nőccsel egy 14 éves gyógyíthatatlannak tartott csontszut, ujjában pedig egy 22 éves nehéz
 rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus hatású és mindenféle gyuladásoknál, sebeknél
 gyorsan enyhíti és eloszlatja a fájdalmakat, biztosan eltávolítja az idegen anyagokat. Egy
 tégely az összeg előzetes beküldése mellett **1 kor. 80 fillér**. Nagyobb rendeléménynél olcsóbb.
 Kimutatható évi termelés 100.000 tégely.
 Mindkét szerről egész könyvtár áll, elismerő és köszönő iratokból, a föld minden országaiból
 rendelkezésre. Kerüldendők az utánzatok és vigyázni kell a tégelyen beégett cégre: „Apo-
 theke zum Schutzensel des A. Thierry”. A hol főraktár nincs, ott directe kell rendelni, nehogy
 hamisításokat szerezzenek be. A czim a következő:
Apotheker A. Thierry' Fabrik Pregradában
Rohitsch-Savanyukut mellett.
 (A cs. k. állami hivatalnokok szövetségének szállítója.)
 (Contractor of the War-Office and The Admiralty, LONDON)

A RICHTER-féle
Horgony-Kőépitőszekrény
 a gyermekek kedvenc játéka és a legjobb, a mit nekik játék és foglalkoztató
 szerről ajándékozhatunk.
 A Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrények mindenkor
 kiegészítő szekrények által tervszerűen nagyobbíthatók és azért
 kétszeresen értékesek. A Richter-féle Horgony-Kőépitőszekré-
 nyek 0,75, 1 1/4, 3, 3 1/2, 4 1/2, 6—10 kor. és azon felüli áron a
 világnak minden finomabb játékszerüzletében kaphatók; ha-
 nem a Horgony gyári jegyre ügyelni kérünk és minden kö-
 építőszekrény „Horgony” nélkül mint utánzat és nem valódi
 visszautasítandó!
 Uj Richter-féle türelmi játékok: Hidegvér. Mind a
 kilencet, Sphinx, Manó, Villámhárító, Haragtörő stb. Ár: 70
 fillér darabonként. Valódi csak a Horgony gyárjeggyel!
 A ki gyermekeket akar megajándékozni, hozassa meg
 magának azonnal az alatt jegyzett cégnek új, gazdagon il-
 lusz rált árjegyzékét, melynek beküldése ingyen és bérmentve
 eszközöltetik.
Richter F. Ad. és társa, Főhercegi udv. szállítók.
 Első o ztr. magyar cs. és kir. szab. kőépitőszekrénygyár.
 Iroda és raktár: I. Operng 16. BÉCS (Wien) gyár: XIII/1, (Hietzing).
 Rudolfstadt, Nürnberg Olten (Svájc) Rotterdam, New-York,
 215. Pearl-Street.

Paris 1900
Arany érem.

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.
 egy régi kipróbált háziszér, a mely már több
 mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkal-
 maztatik közvényenél, csúznál és meghűtéseknel.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor
 mindig figyelemmel legyünk a „Horg-
 ony” védjegyre és a „Richter” czégjegyzőre.
 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban ugyszólván
 minden gyógyszerárban kapható. Főraktár:
Török József gyógyszerésznél Buda-
 pesten.
Richter F. Ad. és társa,
 osász. és kir. udvari szállítók,
 Rudolfstadt.

Kufeké-féle gyermeklisztj
 Magyarország, Ausztria, Németország, sőt legelső hozzáértői ajánlják
 Legjobb és legolcsóbb táplálkozás egészséges és bélébeteg gyermekek
 Kapható minden gyógyszerárban és a gyárnál R. KUFÉKE, WIEN, VI/2

A legjobb harzi énekeseket

négy hangnak és trillázókat küld utánvét mellett 8-tól 20 márkáig 8 napi próbaidőre, esetleges becsérés mellett

W. Heering St. Andreasberg
Harz 427.

Fizetési zavarokba

jutott kereskedőket, gyárosokat és iparosokat — ha már csődben vannak is — bárhol laknak, gyorsan és méltányosan kiegyeztet és ügyeit rendezi egy régi jönevű bejegyzett cég.

Perek, foglalások rendeztetnek és a kiegyezéshez szükséges tőkét méltányos feltételek mellett előteremti.

Ajánlatok

Streng-Solide No. 1005.

Zitter Annoncen Exp. Wien. VII/2. Mariahilfer-
shasse 2. in tézendők.

STEIERI **LODEN** minden tiszta szappannal.

Óltonkyre
Köpenyekre
Havelokra
Sportöltönyökre
Türöltő ruhákra
Valamint egyen-
ruhákra

Legdivatosabb és legjobb minőségű **posztószövetek** uri ruhák részére.

Legnagyobb raktár szövetekben **Téli kabátok részére**
Fekete és kék kammgarnok.
Cheviot 3 koronától fölfelé.
Mintákat ingyen és bérmentve küld a Kastner és Öhler Grác czég
Postó szövetek osztálya.

Árlejtési hirdetés.

A bárándi ev. ref. egyház lelkészi lakának építésére ezennel árlejtés hirdettetik.

A részletes költségvetés és tervrajz a lelkészi hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők a részletes árlejtési feltételekkel együtt.

A lelkészlakra előirányzott költség, beleértve az egyház által természetben adott téglá, cserép, homok és mész 5862 koronába számított árát, 21727 kor. 76 fi.

Az írásbeli zárt ajánlatok, melyekben a vállalati összeg nem percentes engedményben, hanem határozott mennyiségben teendő ki, az ev. ref. egyháztanácsnak címezve, 1900. évi dec. hó 24-ik napjának esti 6 órájáig adhatók be 1586 k. 58 fi. biztosítéki összeggel együtt.

A beadott ajánlat vállalkozót, elfogadás esetén, azonnal kötelezi; a szerződés aláírását meg nem tagadhatja; Az egyházra nézve a szerződés csak az egyházmegyei építetési bizottság jóváhagyása után lesz kötelező.

Kelt Bárádon, Biharvárm. 1900. dec. 3.

Szabó József
ev. ref. lelkész.

Ajtai Lajos
jegyző.

Nyéki Imre
gondnok.

Karácsony és Ujévre Fisch Testvérek

DEBRECZEN,

Piacz-utca 40., a Hungária kávéházzal szemben

elősmert legolcsóbb bazár-üzletében

rendkívül olcsó árban beszerezhetők:

Gyermek játékok, Francia babák, Baba kocsik, Hinta-lovak, Richter kőépítő szekrények, Várak és katonák, Társas játékok, Alkalmi és névnap ajándék-tárgyak, Képes levelezőlap Albumok, Bársony varrodobozok, Arczkép-Albumok, Emlékönyvek, Himzett szivar és cigaretta tárczák azonkívül számtalan itt fel nem sorolható

játék, disz- és ajándék-tárgyak

nagy raktára.

Párisi világkiállítás 1900. „Grand Prix“.

Legnagyobb kitüntetés!

7 előbbi kiállításon első díjjal tüntették ki.

Valódi,
csak
ha

a
talpán
van.

Szent-Pétervári
gummi sárcipők
hócipők, Storm Slippers.

A gyár naponta
40,000 párt
készít.

Egyedüli képviselők: Mestorff, Behn & Co. Wien I.
Kicsinyben minden jobb cipő, gummi és divatáru üzletben kapható.

Serravalló-China bor

vassal,

orvosi kitünőségek által, mint Dr. Braun tanár, udvari tanácsos Dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag Dr. Krafft-Ebing tanár, udv. tan., Dr. Monti tanár, lovag dr. Moselig-Moorhof tanár, Dr. Nuesse tanár udv. tan., Dr. Schanta tanár, Dr. Weinlechner tanár által gyakran használtatik és legjobban ajánlitatik.

(Gyöngék és lábbadozóknak.)

Ezüst érem: XI. orvosi congressus Róma 1894. IV. Gyógyszerész és vegyészeti congressus Nápoly 1894., Olasz általános kiállítás Turin 1898.

Arany érem: Kiállítás: Venedig 1894., Kiel 1894., Amsterdam 1894., Berlin 1895. Páris 1895., Quebec 1897.

Több mint 1000 orvosi elismervény.

Ezen kitünő, újra élesztő szer, kiváló íze miatt különösen gyermekek és asszonyoknál szívesen vétetik. Üvegekben 1/2 liter á frt 1.20, 1 liter á frt 2.20 árusítatik minden gyógyszerárban.

Serravalló gyógyszerár Triesztben,

gyógyszeráru nagybani szétküldési ház.

Alapított 1848.

Alapított 1848.